Nationellt resurscentrum för mathantverk
090703

Metod samt exempel på beskrivande ord

1. Utseende

Bedöm färg, synlig textur, storlek på fruktbitarna samt glans.

Glänsande	*strålande*	*glittrande*
matt	*glanslös*	

2 & 5. Lukter och aromer

FRUKT/BÄR/KRYDDOR

Bär

Blåbär	*röda vinbär*	*hallon*
svarta vinbär	*jordgubbar*	*lingon*
tranbär	*björnbär*	*hjortron*

Exotiska frukter

Papaya	*mango*	*passionsfrukt*
kokosnöt	*kokos*	*lichifrukt*
anis	*kiwi*	*ananas*
banan	*melon*	*pumpa*

Stenfrukter

Persika	*aprikos*	*körsbär*
morell	*plommon*	

Frukter med kärnor

Druvor	*muskatdruva*	*äpple*
päron	*omogna äpplen*	

Jästa frukter

Torkade frukter

Dadlar	*fikon*	*hasselnötter*
mandlar	*pistaschmandel*	*katrinplommon*
aprikoser	*jordgubbar*	*torkad banan*

Kanderad frukt

Ingefära	*ananas*	*tranbär*
apelsin	*mango*	*syltade jordgubbar*

Kompott

Kokta äpplen	*rabarberkompott*

CITRUSFRUKTER

Citron	*citrusfruktskal*	*grapefrukt*
apelsinträd	*apelsin*	*clementin*
mandarin	*syltade skal*	

SÖTSAKER (SÖTAKTIGT)

Honung	*vanilj*	*lönnsirap*
engelsk konfekt	*ostkaka*	*karamelliserat*
socker	*majssirap*	*farinsocker*
melass	*marshmallow*	*kola*

SKOG

Skogig	*mossa*	*möglig*
jordig	*instängd fuktighet*	*kork*
myrstack	*gran*	*kåda*
tall	*undervegetation*	*pors*
skog	*lärkträd*	*ceder*
enbuske	*svamp*	

BLOM

Honung	*jasmin*	*syren*
liljekonvalje	*geranium*	*ros*
akacia	*apelsinblomma*	*kamomill*
kaprifol	*lavendelblomma*	*mimosa*
prästkrage	*pion*	*viol*
hyacint	*vallmo*	

VEGETABILISK

Tomat *maskros* *stärkelse*
löv *klippt gräs* *kokt morot*
gurka *potatis* *svamp*
grönsaker *kokta grönsaker* *buljong*

TORKAT/RÖKT

Bränt *kokt* *karamelliserat*
rökt *bränt trä* *malt*
rostat korn *kokt socker* *kaffe*
kakao *choklad*

FRÄMMANDE/KEMISK

Kryddat *pepprigt* *lakrits*
barrskog *terpentin* *kamfer*
stärkelse *tvål* *mediciner*
bensin *svavel* *järnskrot*
vitt klister *tandkräm* *målarfärg*

SYRAT/JÄST

Syrat *myrsyra (myror)* *jäst*
alkohol *bröd* *vetemjöl*
sur mjölk *filmjölk* *grädde*
ensilage

3. Grundsmaker

Sött *surt* *beskt*

4. Trillingnervförnimmelser

Stickande *sammandragande* *metallisk*
brännande *frisk* *kärv*
uttorkande

5. Lukter och aromer

Se punkt 2

6. Textur

KONTAKT-/TUGGTEXTUR

Mellan läpparna

Silkeslen *sammetslen* *sträv*
kornig *krämig* *fyllig*
slät *fin*

Fasthet

Hård *fast* *mjuk*
len *smidig*

Finmaldhet

Sandig *degig* *gelatinartad*

Viskositet

Flytande *vattnig* *lättflytande*
sirapsaktig *honungslen* *kladdig*
fyllig *geléartad* *tjock*

Löslighet

Smältande *löslig*

Vidhäftningsförmåga

Klibbig *vidhäftande* *kladdig*
degig

Form/struktur

Fibrig *heterogen* *med bitar*
kristalliserad *suffléaktig* *luftig*
grynig *kornig* *småkornig*
mjölig *flockig* *klimpig*
puderaktig *sandig* *kritaktig*
kristalliserad

Storlek på kornen

Fin *medel* *grov*

Kännetecken för partiklarna

Fibrer *korn* *skinn*
bitar *hinnor* *kärnor*

Kännetecken för kornen

Kristalliserade *sandiga* *hårda*
kantiga *runda* *heterogena*

Salivavsöndring

omedelbar *i överflöd*

SVÄLJTEXTUR

lätt *ganska svår*

RESTTEXTUR

Kornig *fibrig* *kärnig*
klibbig *sirapsaktig*

Resthinna (glaserad) mellan tänderna, tandköttet, tungan och i gommen

Ingen alls *medel* *hög*

7. Eftersmaker

Nya förnimmelser efter sväljning.

8. Aromens varaktighet

Den tid som aromerna dröjer kvar i munnen och kan uppfattas efter intagandet, mätt i sekunder.

9. Smakprofil

De första förnimmelserna, höjdpunkt, utplaning och avtagande. Av grundsmaker, aromer och trillingnervförnimmelser.